ନିମ୍ନ ମାନର ବିହନ

ଏହା କ'ଣ

ନିମ୍ନ ମାନର ବିହନ ବ୍ୟବହାର ଯୋଗୁଁ ଗଛ ହୃଷ୍ଟପୃଷ୍ଟ ହୁଏ ନାହିଁ ଓ ଗଛର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହ୍ରାସ ପାଇଥାଏ । ଏହା ଅନାବନା ଘାସ, କୀଟ ଓ ରୋଗ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥାଏ ।

ଏହା କେଉଁଠି ଓ କିପରି ଘଟିଥାଏ

ଅଧିକାଂଶ କୃଷକ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ନକରି ନିଜ ବିହନ ନିଜେ ରଖିବା ଯୋଗୁଁ ବିହନର ଶୁଦ୍ଧତା ଏବଂ ମାନ ହ୍ରାସ ପାଇଥାଏ ।

କିପରି ଚିହୁଟ କରାଯିବ ?

ନିମ୍ନ ମାନର ବିହନର ଲକ୍ଷଣମାନ ହେଲା :

- ଗଜା ହେବା ପରିମାଣ ହ୍ରାସ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କିସମ ମିଶିଥିବା, ଦୁର୍ବଳ ଗଛ, କିଆରୀରେ ରୋଗାକ୍ରାନ୍ତ ଉଦ୍ଭିଦ ବା ଘାସ ପ୍ରବେଶ କରାଇବା
- ବିହନର ଉତ୍ସ ବିବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରେ
- ବିହନର ଆକାର ଓ କିସମରେ ପ୍ରଭେଦ ଦେଖା ଦେଇପାରେ
- ବିହନରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ଓ ଘାସ ମଞ୍ଜି ମିଶି ଥାଇପାରେ ।

କିଆରୀର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଭିନ୍ନ ଭାବେ ଫସଲର କ୍ଷତି ହୋଇଥାଏ । ବିଭିନ୍ନ କାରଣ ଯୋଗୁଁ ଗଛସଂଖ୍ୟା କମି ଯିବାର ଆଶଙ୍କା ରହିଥାଏ (ଯଥା: ଜମିରେ ଟେଳା ରହିବା, ଅତି ଗଭୀରରେ ବୁଣାଯିବା, ବୁଣିବାବେଳେ ମାଟି ଅତି ନରମ ହେବା, ଖାଲୁଆ ଜାଗାରେ କମ୍ ଗଛ ଉଠିବା, ବୁଣିବାବେଳେ ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା ହେବା, ଉପର ମାଟି ଟାଣ ହେବା, ନିମ୍ନ ମାନର ବିହନ ବ୍ୟବହାର, କମ୍ ପରିମାଣର ବିହନ ବୁଣିବା, ଜଳାଭାବ ହେବା, ବୁଣିବା ବେଳେ କାଦୁଆ ପାଣି ଥିବା, ବିହନବୁଣା ଯନ୍ତ୍ର ରୁହି ହେବା ଏବଂ/ ଅଥବା ପିମ୍ପୁଡ଼ି, ମୂଷା ଓ ପକ୍ଷୀ ଦ୍ୱାରା ବିହନ ନଷ୍ଟ ହେବା) ।

ହାତରେ ବାଛି ଭଲ ବିହନ ରଖାଯିବ

ଏହି ସମସ୍ୟାର କାରଣ ବିଷୟରେ ନିର୍ଣ୍ଟିତ ହେବା ନିମନ୍ତେ କୃଷକଙ୍କୁ ବିହନର ଉସ ଓ ମାନ ବିଷୟରେ ପଚାରନ୍ତୁ । ଗଜା ପରୀକ୍ଷା, ୧୦୦୦- ବିହନ ଓଜନ, ବିହନର ନିରୋଳା ଗୁଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୁବ୍ୟ (ନିର୍ଜୀବ ପଦାର୍ଥ ବା ଘାସ ମଞ୍ଜି) ମିଶିଥିବା ପରିମାଣ ବିଷୟରେ ଅନୁଧାନ କରାଯାଇପାରେ ।

ଏହା କାହିଁକି ଗୁରୂତ୍ୱପୂର୍ଣ୍

ନିମ୍ନ ମାନର ବିହନ ଧାନ ଚାଷର ଏକ ବଡ଼ ସମସ୍ୟା । ଦୁର୍ବଳ ଗଛ ହେବା, ରୋଗ ଆକ୍ରମଣ ଏବଂ ବିହନରେ ରହିଥିବା ଘାସ ମଞ୍ଜି ଯୋଗୁଁ ଅମଳ ହ୍ରାସ ପାଇଥାଏ ।

କିପରି ପରିଚାଳନା କରାଯିବ

- ଉନ୍ନତ ମାନର ବିହନ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ (ଭଲ ଗଜା ହେବା କ୍ଷମତା, ଅଧିକ ଦିନ ଅଙ୍କୁରୋଦ୍ଗମ କ୍ଷମତା ଥିବା, ନିରୋଳା କିସମ, ହୃଷ୍ଟପୁଷ୍ଟ ବିହନ, ୧୦୦୦-ବିହନର ଓଜନ ଅଧିକ ହେବା, କୀଟ, ରୋଗ ଜୀବାଣୁ ଓ ଘାସ ମଞ୍ଜିରୁ ମୁକ୍ତ)
- ନିରୋଳା କିସମ ପାଇବା ଓ ବିହନର ମାନ ଉନ୍ନତ ହେବା ପାଇଁ ବିହନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କରକ୍ତୁ

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଦେଖନ୍ତୁ :

ଧାନ ଫସଲ ପଦ୍ଧତି ଆଧାରିତ ଜ୍ଞାନ ଭଣ୍ଡାର www.rkbodisha.in

